

წინაპირობები: 1) სანარმოო აუცილებლობა, რომელიც შესაძლოა ლეგიტიმულ მიზანს წარმოადგენდეს რეორგანიზაციისა და შტატების შემცირებისათვის; 2) შტატების რეალურად და კანონთან შესაბამისად შემცირების ფაქტი - კერძოდ, რეორგანიზაციის ფაქტობრივად განხორციელება კანონის შესაბამისად ისე, რომ პროცესში არ მოხდეს თვალთმაქცურად არასასურველი მუშაკების განთავისუფლება.

გოჩა ოყრეშიძე

► 3.1 - 11/2020

მოთხოვნის დაკმაყოფილება გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების გვერდის ავლით

1. გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების გახსნის შემდეგ კრედიტორს ეკრძალება სამეურვეო ქონებიდან საკუთარი მოთხოვნის დაკმაყოფილება გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების გვერდის ავლით, კერძოდ, მოვალის ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრით.

2. გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების გვერდის ავლით დაკმაყოფილებული მოთხოვნა წარმოადგენს იმ ქონებრივ დანაკლისს, რომელიც ანაზღაურდება სკ-ის 992-ე მუხლის მიხედვით.

(ავტორის სახელმძღვანელო წინადადება)

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2012 წლის 7 ივნისის გადაწყვეტილება №ას-1822-1796-2011

„გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების შესახებ“ კანონის 21-ე მუხლი (ახალი კანონი „რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ“ ამოქმედდება 01/04/2021 წლიდან)

I. ფაქტობრივი გარემოებები

კომპანიამ საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროსგან სესხად მიიღო 1,500,000 ლარი, რის უზრუნველსაყოფადაც კომპანიამ

სამინისტროს წარუდგინა საბანკო გარანტია. კომპანიამ ვერ ვალდებულებების შეასრულა, რის გამოც სამინისტრომ წერილობით მიმართა ბანკს და მოითხოვა საბანკო გარანტიის თანხის განაღდება, რაც დაკმაყოფილდა. თავის მხრივ, ბანკმა რეგრესული მოთხოვნით მიმართა კომპანიას განაღდებული საბანკო გარანტიის თანხის ასანაზღაურებლად, თუმცა მას ეცნობა, რომ კომპანიის მიმართ გახსნილი იყო გადახდისუუნარობის საქმის წარმოება და მოთხოვნილ თანხას მიიღებდა გადახდისუუნარობის საქმეში მოთხოვნის წარდგენის საფუძველზე. ამის მიუხედავად, ბანკმა ვალდებულების შესასრულებლად კომპანიის ანგარიშიდან ჩამოჭრა 100,000 ლარი. აღნიშნულის გათვალისწინებით, კომპანიამ სარჩელი აღძრა სასამართლოში და მოითხოვა ჩამოჭრილი თანხის უკან დაბრუნება. მოპასუხე ბანკმა სარჩელი არ ცნო და განმარტა, რომ გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების გახსნის განჩინება საკანონმდებლო მაცნეში გამოქვეყნდა ორი კვირის დაგვიანებით, ხოლო თანხის ჩამოჭრის მომენტისათვის მოპასუხემ აღნიშნული წარმოების გახსნის თაობაზე არ იცოდა. ამასთან, საბანკო გარანტიის ხელშეკრულებით, ბანკს მინიჭებული ჰქონდა ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის უფლება.

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა, მოპასუხეს დაევალა მოსარჩელის საბანკო ანგარიშზე 100 000 ლარის დაბრუნება, რაც ბანკმა გაასაჩივრა სააპელაციო წესით. სააპელაციო სასამართლომ საჩივარი არ დააკმაყოფილა. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ბანკს გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების გახსნის შესახებ ეცნობა იმავე დღეს, როცა მოხდა კომპანიის ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრა. ხოლო სამეურვეო ქონება ერთიანი კომპლექსის სახით გაიყიდა აუქციონზე და მისი შემძენი გახდა სადავო 100,000 ლარის მესაკუთრე. სასამართლომ განმარტა, რომ გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების გახსნის დროისათვის მოვალის საბანკო ანგარიშზე არსებული თანხა წარმოადგენს მის საკუთრებას და, შესაბამისად, ითვლება სამეურვეო ქონებად. ამდენად, თანხის განკარგვა ასეთი ფორმით ეწინააღმდეგე-

ბოდა „გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების შესახებ“ კანონს.

II. სასამართლო მსჯელობის შეჯამება

უზენაესმა სასამართლომ სრულად დააკმაყოფილა ბანკის საკასაციო საჩივარი. სასამართლომ განმარტა, რომ, მართალია, ბანკმა დაარღვია „გადახდისუუნარობის შესახებ საქმის წარმოების შესახებ“ კანონის 21 I მუხლის მოთხოვნები და მას თანხის ჩამოჭრის უფლება არ ჰქონდა, თუმცა სასამართლოში საქმის განხილვის მომენტისათვის გადახდისუუნარობის საქმის წარმოება უკვე დამთავრებული იყო და აუქციონის მეშვეობით სანარმოს სხვა მესაკუთრე ჰყავდა. ამ გარემოების გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ნორმამ, რომელიც აჩერებდა გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების წარმოებაში მიღების თაობაზე სასამართლოს განჩინების გამოტანამდე აღებული ვალების გადახდასა და პროცენტების, დარიცხვა/გადახდას, ძალა დაკარგა. შესაბამისად, ბანკმა მიიღო ის, რაც მას, როგორც კრედიტორს, ისედაც ეკუთვნოდა. თუმცა, ამავე დროს, სასამართლომ აღნიშნა, რომ ვინაიდან ბანკის მოქმედება იყო არამართლზომიერი, ამიტომ შესაძლებელი იყო დელიქტური მოთხოვნის წარდგენა ზიანის ანაზღაურების მიზნით. იქიდან გამომდინარე, რომ ამგვარი მოთხოვნა საქმეში დაყენებული არ ყოფილა, სასამართლოს აღნიშნული საკითხზე მსჯელობა შეუძლებლად მიიჩნია.

გოჩა ოყრეშიძე

► 4.1 – 11/2020

მიზნობრივი კრედიტით მიღებული თანხის არამიზნობრივი ხარჯვა

სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში მიზნობრივი კრედიტის მიღებისას კრედიტის მიმღები ვალდებულია უკან დააბრუნოს თა-

ნხა, თუკი იგი ვერ დაადასტურებს მიზნობრივ გახარჯვას, მიუხედავად იმისა, რომ თანხები კომპანიის საქმიანობას მოხმარდა (კომუნალური გადასახადები, შრომითი გასაცემები და სხვ.).

(ავტორის სახელმძღვანელო წინადადება)

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 21 ივლისის გადაწყვეტილება № ას-1775-2019

„შელავათიანი აგროკრედიტის პროექტისა და გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსების პროექტის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 27/01/2014 წლის №139 განკარგულების 4(14)(ბ)

II. ფაქტობრივი გარემოებები

საქართველოს მთავრობამ 2014 წელს მიიღო სპეციალური განკარგულება აგროკრედიტების გაცემის თაობაზე, რომლის მიზანს წარმოადგენდა სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა. დაკრედიტების პროგრამას ახორციელებდა სპეციალური სააგენტო. სააგენტოსა და მოპასუხე კომპანიას შორის 2015 წელს გაფორმდა შეთანხმება მიზნობრივი თანადაფინანსების თაობაზე. კრედიტი გაიცემოდა სპეციალური მიზნობრიობით და სააგენტო უფლებამოსილი იყო, ნებისმიერ დროს, წინასწარი შეთანხმების გარეშე, ჩაეტარებინა მსესხებლის მიერ მიღებული თანხის გახარჯვის მიზნობრიობის მონიტორინგი. თუკი კომპანია მიზნობრიობას დაარღვევდა, სააგენტო უფლებამოსილი იყო შეეწყვიტა თანადაფინანსება და თანხის უკან დაბრუნება მოეთხოვა. პროექტის განსახორციელებლად მოპასუხე კომპანიამ კომერციული ბანკიდან აიღო კრედიტი 70,000 აშშ დოლარის ოდენობით, საიდანაც სააგენტოს თანადაფინანსება შეადგენდა 27,996.49 აშშ დოლარს. შელავათიანი აგროკრედიტის გაცემის მიზანი იყო მოპასუხის მიერ ტექნოლოგიური ხაზის შექმნა მცენარეული ცხიმების (ზეთის) სანარმოებლად და არსებული შენობის მოწყობა/რემონტი. მონიტორინგისას შედეგად,